

روند افزایشی جنسیت‌زدایی در جامعه؛

با الزامات زندگی جدید همراه باشیم

امروزه احتمال آنکه یک زن؛ مکانیک یا صاحب کارواشی را در خیابان ببیند که ماشین‌اش را به آن جامی برد و با او سلام و علیک کند وجود دارد. یا این که یکی از همکلاسی‌های قدیمی‌اش که ممکن است زن یا مرد باشد با او تماس بگیرد و احوالش را بپرسد. دقیقاً برای یک مرد هم ممکن است چنین اتفاقاتی رخ دهد. گسترش روابط اجتماعی (فارغ از جنسیت افراد)؛ واقعیت اجتناب‌ناپذیر جامعه امروزی است.

فردین علیخواه، جامعه‌شناس

در یکی از کلاس‌هایم دانشجویان با اسم کوچک همدیگر را صدا می‌زنند. پدیده‌ای که در سال‌های اخیر زیاد دیده می‌شود. از آن‌ها می‌پرسم: «اگر شما پس از فارغ‌التحصیلی، یکی از همکلاسی‌های تان را در خیابان ببینید آیا باز هم او را با اسم کوچک صدا خواهید زد؟ آیا مطمئن هستید که توسط همسرش سسین جیم نخواهد شد؟»

تقریباً همه دانشجویان گفتند: «این مشکل همسر اوست نه ما. او باید به نزدیک‌ترین کلینیک روان‌درمانی مراجعه کند!»

باید توضیح بدهی!

خانمی نوشته است: پس از تعطیل شدن اداره، منتظر تاکسی بودم. یکی از همکاران مرد توقف و تعارف کرد که سوار ماشین او شوم و تا جایی مرا برساند. اول خواستم در صندلی عقب بنشینم، ولی گفتم شاید نشانه بی‌ادبی تلقی شود. او که آژانس من نیست. برای همین در صندلی جلو نشستم. گویا یکی از آشنایان - فضول - دیده بود و خبر را به شوهرم مخابره کرده بود!

یادداشت

«عزت نفس» پیش‌نیاز «اعتماد به نفس» است

عشق بر خویشتن خویش

فانزه ناصح، دکترای روانشناسی عمومی

بعضاً در میان افراد و گروه‌های مختلف اجتماعی مشاهده کرده‌اید که بعضی از اشخاص به اشتباه واژه عزت نفس و اعتماد به نفس را در قالب یک معنا به کار می‌برند؛ در حالی که لازم است بدانید «اعتماد به نفس» به معنای ایمان شخص به توانایی‌های ذاتی و استعداد‌های بالقوه‌اش است که شکوفا شدن این استعدادها، توانایی‌ها و خلاقیت‌ها از طریق برخورداری از احساس ارزشمندی و عزت نفس صورت می‌گیرد.

در قلمرو روانشناسی روانشناسان نحوه شکل‌گیری حرمت نفس را بر اساس شکل‌گیری «خود» (Self) بیان می‌کنند. بر این اساس «خود» به عنوان هسته اصلی شخصیت، در روابط با دیگران و کنش

متقابل اجتماعی شکل می‌گیرد و شخص بر اساس تصویری که از خود می‌سازد، شروع به پرورش خودپنداره خویش بر مبنای قضاوت‌ها و ارزش‌گذاری‌هایی که نسبت به خویشتن دریافت کرده است، می‌پردازد و به این ترتیب عزت نفس خویش را قوام می‌بخشد.

عزت نفس از مهم‌ترین و اصلی‌ترین مسئله در زندگی هر فردی محسوب می‌شود که در گستره عمر کودکان از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. «عزت نفس» یا «حرمت خود» مجموعه‌ای از عقاید و احساساتی است که فرد درباره خویش به کار می‌برد که به آن «ادراک از خویشتن» نیز گفته می‌شود. به عبارت دیگر عزت نفس درجه ارزیابی فرد از خود، توانمندی‌ها، شایستگی‌ها و میزان ارزش‌های مثبت و منفی‌ای که برای خویشتن قائل می‌شود را در برمی‌گیرد.

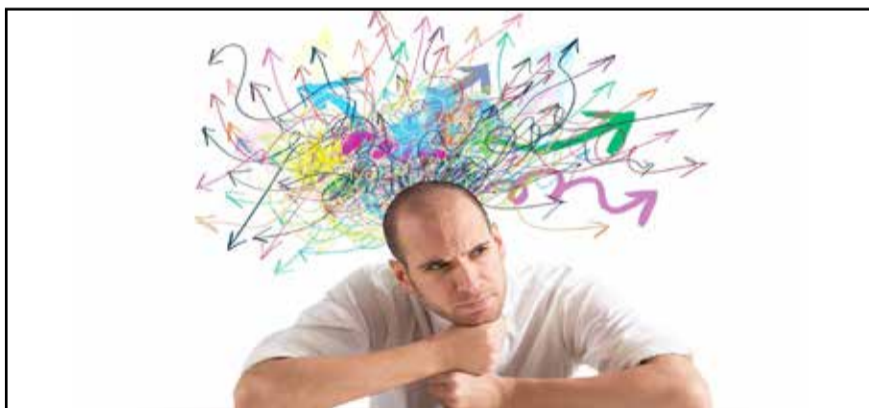
نکته حائز اهمیت آن است که والدین در میزان پرورش و رشد عزت نفس کودکان، تأثیر بسیار شگرفی دارند. زیرا بخش عظیمی از شخصیت فرد در سال‌های نخست زندگی شکل می‌گیرد. بر این اساس نیز تحقیقات روانشناسی نشان داده‌اند، هسته و جوهر اصلی شخصیت فرد تا ۶ سالگی شکل می‌گیرد و در این میان خانواده نقش اساسی و اصلی در زمینه رشد و پرورش شخصیت وی ایفا می‌کند.

در حقیقت روانشناسان معتقدند عزت نفس بر موفقیت‌های کودک در تمام زمینه‌ها تأثیر بسیاری دارد. مثلاً کودکی که احساس خوبی درباره‌ی توانمندی‌های خود دارد، معمولاً بهتر از بچه‌ای که عزت نفس خوبی ندارد، درس می‌خواند و به انجام فعالیت‌ها و وظایف محول شده خویش می‌پردازد. بر این اساس پرورش حرمت خود یا عزت نفس یکی از راه‌کارهایی است که کودک به

ببینید که به همراه تعمیر کاران سرشان را زیر کاپوت ماشین کرده باشند و تعمیر کار در حال توضیح دلیل خرابی ماشین باشد. وقتی زنان مهارت رانندگی آموختند و صاحب ماشین شدند طبیعتاً است که حضور زنان در تعمیرگاه‌ها یا کارواش‌ها بیشتر شود.

در سال‌های اخیر عرصه‌های مختلف جامعه به تدریج «جنسیت‌زدایی» می‌شوند. یعنی آن که زن یا مرد بودن در ورود به عرصه‌های مختلف رنگ باختن است

اجتماعی، علاوه بر موارد مذکور، مواردی نظیر همکلاس قدیمی، همکار، هم‌عضو، هم‌علاقه و غیره هم وارد دایره روابط اجتماعی ما می‌شوند. منظوری از هم‌عضو،

وسایله آن می‌تواند به مقابله با چالش‌های دنیای پیرامون خود بپردازد. در واقع کودکی که در مورد خود احساس خوب و ارزشمندی دارد، در حل تعارض‌ها و مقابله با فشارهای منفی پیش روی می‌تواند به صورتی راحت‌تر و مطلوب‌تر برخورد نماید. شایان ذکر است که این دسته از کودکان به راحتی می‌توانند و در کل از منظر روانشناسی شخصیت جزو افراد خوش بین طبقه‌بندی می‌شوند.

در مقابل، چالش‌ها می‌توانند منبع اصلی ناکامی‌ها و اضطراب آن دسته از کودکان باشند که از سطح عزت نفس پایینی برخوردارند. کودکی که نسبت به خود احساس ضعف و ناتوانی دارد، سخت می‌تواند به حل مشکلات و تعارض‌های خویش و همچنین یافتن راه‌حل‌های مناسب نایل شود. و به لحاظ ویژگی‌های شخصیتی جزو افراد منفعل، منزوی و افسرده قرار می‌گیرد که در مواجهه با هر چالش و تنشی در زندگانی تنها پاسخ و عکس‌العمل وی «من نمی‌توانم» است.

باتوجه به مطالب مطرح شده می‌توان گفت عزت نفس، اطمینان به

جنسیت‌زدایی از عرصه‌های مختلف اجتماعی پیامدهایی دارد که می‌توان آن‌ها را تحلیل کرد. یکی از آن‌ها افزایش «سلام و علیک» و «گپ و گفت» با کسانی است که ممکن است همسرمان آنها را نشناسد

و هم زن؛ قصاب و نانوا می‌شود که با آدم‌های مختلفی در ارتباط باشند. در بین این گروه‌های مختلف، هم زن وجود دارد و هم مرد. این اقتضای زندگی جدید است. امروزه احتمال آنکه

یکی زن؛ مکانیک یا صاحب کارواشی را در خیابان ببیند که ماشین‌اش را به آن جامی برد و با او سلام و علیک کند وجود دارد. یا این که یکی از همکلاسی‌های قدیمی‌اش که ممکن است زن یا مرد باشد با او تماس بگیرد و احوالش را بپرسد. دقیقاً برای یک مرد هم ممکن است چنین اتفاقاتی رخ دهد. گسترش روابط اجتماعی (فارغ از جنسیت افراد)؛ واقعیت اجتناب‌ناپذیر جامعه امروزی است. با توجه به این وضعیت، آدم «بددل» در جامعه امروز چه کسی است؟ واقعیت آن است که این روزها «بهبانه» برای بددل شدن لچه برای مرد و چه برای زن؛ بسیار زیاد شده است. امروزه بهانه برای سؤال «اون کی بود، این کیه» بسیار است. اگر با

الزامات زندگی جدید همراه نباشیم موضوع برای دعا بسیار زیاد خواهد بود. ما می‌توانیم با هر مسئله‌ای که به جان هم بیافتیم و بسا هم دعا کنیم: «چرا تو رو با اسم کوچیک صدا می‌کنه؟ چرا تو تلگرام برات استیکر گل رزمی فرسته؟...» کمی کوتاه بیاییم و شرایط را درک کنیم. این روزها بددلی بهانه‌های جدی می‌خواهد.

از گوشه و کنار

شهر را از خودروها پس بگیریم

معاون حمل و نقل و ترافیک شهرداری تهران گفت: باید شهر را از خودروها بگیریم و به عابرین پیاده تحویل دهیم. به گزارش ایسنا، محسن پورسیدآقایی در ششمین جلسه پویش حمل و نقل پاک که در منطقه ۲۲ برگزار شد با بیان اینکه زندگی مردم نباید به خاطر خودرو و محوری دچار مشکل شود، افزود: برای رسیدن به استفاده هر چه بیشتر شهروندان از وسایل حمل و نقل پاک باید اقدامات فرهنگی و اجتماعی را بسیار بیشتر و وسیع‌تر انجام دهیم.

به گفته‌ی وی، حمل و نقل پاک تا زمانی که فضای عمومی خواهان آن نباشند بی‌فایده است. وی با بیان اینکه حل مشکل ترافیک تهران فقط با استفاده از وسایل نقلیه پاک قابل حل است گفت: وجود ترافیک در معابر شهر، شهروندان را باید به سمت استفاده از اتوبوس‌های بی‌آر تی، مترو و دوچرخه‌سوق دهد و این خود یک کار فرهنگی به حساب می‌آید.

همچنین در ادامه جلسه، علی نوذر پور شهردار منطقه ۲۲ گفت: امروزه ترافیک به یک چالش و معضل جدی زیست محیطی و در عین حال به یک معضل برای سلامت روان جامعه تبدیل شده است. شهردار منطقه ۲۲ با بیان اینکه در طول یک دهه گذشته سهم کمک و اقدامات دولت و شهرداری در توسعه حمل و نقل عمومی کاهش یافته است، افزود: در مدیریت شهری جدید منطقه ۲۲ توجه جدی به فضای عمومی شهری و حمل و نقل پاک شده است.

به گزارش شهرداری منطقه ۲۲، نوذر پور از احیای مسیر دوچرخه سواری صدر در منطقه ۲۲ خبر داد و ادامه داد: این مسیر دوچرخه سواری در دوباندا رفت و برگشت که در مجموع ۴ کیلومتر مسافت دارد و در روز سه‌شنبه هفته جاری همایش بزرگ دوچرخه سواری در این مسیر برگزار می‌شود.

وی در پایان ابراز امیدواری کرد تا اجرای این برنامه‌ها زمینه‌ساز مثبتی بر گام‌های بهتر در راستای کاهش میزان ترافیک و آلودگی‌ها و نیز عوارض ناشی از ترافیک در سطح شهر ایجاد کند.

کارت‌های ملی قدیمی چه گروهی هفته گذشته باطل شد؟

سخنگوی سازمان ثبت احوال گفت: کلیه کسانی که تا پایان سال ۹۶ کارت‌های ملی هوشمندشان صادر شده اما هنوز برای دریافت آن مراجعه نکرده‌اند، کارت‌های ملی نمونه قدیم آن‌ها باطل شد.

سیف‌الله ابوترابی در گفت‌وگو با ایسنا، افزود: کسانی که تا پایان سال ۹۶ درخواست کارت ملی هوشمند نداشتند تا پایان سال فرصت دارند دفاتر ثبت، پست و پیشخوان مانده؛ اما هنوز برای دریافت آن مراجعه نکرده‌اند، کارت‌های ملی نمونه قدیم آن‌ها از هفته گذشته باطل شده است. وی ادامه داد: این افراد باید هر چه سریع‌تر برای دریافت کارت‌های ملی هوشمندشان به دفاتر مربوطه مراجعه کنند؛ زیرا کارت‌های ملی نمونه قدیم آن‌ها فاقد اعتبار است.

سخنگوی سازمان ثبت احوال افزود: کلیه کسانی که تا کنون نیز درخواست کارت ملی هوشمند نداشتند تا پایان سال فرصت دارند به دفاتر پست و پیشخوان مراجعه و نسبت به تکمیل ثبت نام اقدام کنند. همچنین کارت‌های ملی نمونه قدیم افرادی که تکمیل ثبت نام انجام داده‌اند تا زمان صدور کارت‌های جدید دارای اعتبار است.

ابوترابی تصریح کرد: کلیه کسانی که فاقد هر گونه کارت ملی هستند مانند کارت اولی‌ها یا کسانی که کارت‌های ملی هوشمندشان را مفقود کرده‌اند در اولویت ثبت احوال برای صدور کارت هستند و کارت‌های ذخیره شده در ثبت احوال به این افراد اختصاص می‌یابد.